

Vancouver Obsesif Kompulsif Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Vancouver Obsesif Kompulsif Envanteri*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32438>

Özet

Vancouver Obsesif Kompulsif Envanteri (VOCI), bireylerdeki Obsesif Kompulsif Bozukluk (OKB) belirtilerinin yoğunluğunu ve alt tiplerini ölçmek amacıyla tasarlanmış çok boyutlu bir kendini değerlendirme araçtır. Bu envanterin Türkçe uyarlaması, Boysan, Güleç, Deveci ve Barut (2015) tarafından yapılmış olup, Türk popülasyonunda tanısal performans ve psikometrik yeterliliğini değerlendirmiştir. Uyarlama çalışması, VOCİ'nin geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılabilceğini göstermiştir.

Ölçek, obsesif düşünce ve kompulsiyonlar'ın altı temel boyutunu kapsamaktadır. Türk versiyonunun geçerlik analizleri, Padua Envanteri-Gözden Geçirilmiş (PI-R) ve diğer ilgili psikopatoloji ölçütleriyle karşılaştırılarak yüksek düzeyde korelasyonlar sergilemiştir.

Anahtar Kelimeler

Vancouver Obsesif Kompulsif Envanteri, VOCİ, Obsesif Kompulsif Bozukluk, OKB, Obsesyon, Kompulsiyon, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Boysan, M., Gulec, M., Deveci, E., Barut, Y.

Amaç

Vancouver Obsesif Kompulsif Envanteri'nin (VOCI) temel amacı, Obsesif Kompulsif Bozukluğun (OKB) doğasını ve şiddetini değerlendirmektir. Klinik ve araştırma ortamlarında, OKB belirti kümelerinin ayrıntılı bir şekilde analiz edilmesine olanak tanır.

Türkçe uyarlama çalışmasının özel amacı ise, ölçeğin Türk kültürüne özgü dilsel ve psikometrik uygunluğunu test etmek ve VOCİ'nin Türkiye'de OKB tanısı ve tedavi takibi süreçlerinde kullanılacak güvenilir bir alternatif olup olmadığını belirlemektir. Bu çalışmada aynı zamanda VOCİ'nin tanısal performansını Padua Envanteri-Gözden Geçirilmiş (PI-R) ile karşılaştırılmıştır.

Yapı (Ölçülen Kavram)

VOCI, bireylerin yaşadıkları çeşitli obsesif düşünceleri ve bunlara eşlik eden kompulsif davranışları ölçmektedir. Ölçek, OKB spektrumunun altı farklı boyutunu ele almaktadır. Bu çok boyutlu yapı, araştırmacılara ve klinisyenlere, hastaların hangi spesifik kompulsiyonlar veya obsesyonlar etrafında yoğunlaştıklarını anlamaya fırsat sunar.

Vancouver Obsesif Kompulsif Envanteri, toplamda 55 maddeden ve 6 boyuttan oluşmaktadır. Bu

yap?s?yla VOCl, yaln?zca genel bir OKB skorundan ziyade, temizlik/kirlilik, kontrol etme, d?zenleme/simetri gibi spesifik OKB alt tiplerini ay?rt etme yetene?ine sahiptir.

Geçerlik

VOCl'nin Türkçe versiyonunun geçerlik analizi, e? zamanl? geçerlik yöntemi kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. Bu kapsamda, VOCl ile bilinen OKB ve ilgili psikopatoloji ölçütleri aras?ndaki korelasyonlar incelenmi?tir.

Yap?lan analizlerde, VOCl ile Padua Envanteri-Gözden Geçirilmi? (PI-R), Obsesif ?nançlar Sorular? ve Beck Depresyon Envanteri aras?ndaki Pearson korelasyonu de?erleri yüksek bulunmu?tur. Bu yüksek korelasyonlar, VOCl'nin ölçmeyi amaçlad??? obsesif-kompulsif yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve yap?s?sal olarak ilgili di?er psikopatolojilerle tutarl? oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Türkçe VOCl'nin güvenilirlik çal??mas?, test-tekrar test yöntemi ve iç tutarl?l?k katsay?lar? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k analizi sonucunda, ölçe?in genel Cronbach Alfa katsay?s? 0.68 olarak bulunmu?tur.

0.68 de?eri, sosyal bilimler alan?nda kabul edilebilir bir iç tutarl?l?k düzeyini temsil etmektedir. Bu sonuç, VOCl'nin farklı zamanlarda veya farklı madde gruplar?nda tutarl? sonuçlar üretti?ini ve dolay?s?yla güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullan?labilece?ini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?nda VOCl'nin çok boyutlu yap?s? korunmu?tur. Orijinal VOCl'nin 6 boyutu (alt ölçe?) Türkçe versiyonunda da geçerlili?ini sürdürmü?tür. Bu 6 boyutlu yap?, ölçe?in obsesif-kompulsif belirti spektrumunu derinlemesine incelemesine olanak tan?r.

Kar??la?t?rma analizler için kullan?lan di?er envanterlerin boyut bilgileri ?unlard?: Padua Envanteri 5 boyuttan ve 41 maddeden; Obsesif ?nançlar Sorular? 3 boyuttan ve 44 maddeden; Beck Depresyon Envanteri ise 21 maddeden olu?maktadır. VOCl'nin 6 boyutlu yap?s?, OKB fenomenolojisinin ayr?nt?l? incelenmesi aç?s?ndan önemli bir avantaj sağlamaktadır.

Envanter Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i (0=hiç bir zaman - 4= her zaman)

Mevcut Diller: İngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Klinik ve Genel Popülasyon

Yaş Grubu: Yetişkinler

Popülasyon Detayları: Türkçe uyarlama çalışması, tanimsal performans değerlendirme üzere klinik örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Bireyin kendi raporlamasına dayalı, 55 maddelik çok boyutlu bir envanteredir.

Anahtar Kelimeler

VOCI, Obsesyonlar, Kompulsiyonlar, Cronbach Alfa, Padua Envanteri, Psikometri, Tarama Aracı, Tanimsal Performans.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Assist. Prof. Murat Boysan

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: boysan.murat@gmail.com

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Ünvanlar, Ücret ve Test Yılı

Uyarlama Yılı: 2015

Ünvanlar ve Kullanım Ücreti: Kullanım ve telif hakları için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ek Bilgi: Orijinal makalenin bağlantısı mevcuttur: proxy2.marmara-elibrary.com. Ayrıca, ölçümün orijinal PDF belgesi de mevcuttur. Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: vancouver-obsessional-compulsive-inventory-voci-toad.pdf

Kaynaklar

Boysan, M., Gulec, M., Deveci, E., & Barut, Y. (2015). Diagnostic performance of the Turkish version of the Vancouver Obsessional Compulsive Inventory (VOCI) versus Padua inventory-revised (PI-R): a validation study. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni-Bulletin of Clinical*

Psychopharmacology, 25(1), 44-56.

Vancouver Obsesif Kompulsif Envanteri Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. (Orijinal kaynakta ölçek maddeleri yerine, sadece yapısal bilgiler verilmiştir.)

Vancouver Obsesif Kompulsif Envanteri 6 boyuttan ve 55 maddeden oluşmaktadır.

Derecelendirme: 5'li Likert (0=hiç bir zaman - 4= her zaman).

Karşılaştırılabilir Envanter Yapıları:

Padua envanteri 5 boyuttan ve 41 maddeden oluşmaktadır.

Obsesif inançlar soruları 3 boyuttan ve 44 maddeden oluşmaktadır.

Beck depresyon envanteri 21 maddeden oluşmaktadır.